༢ གསར་འགྱུར་གལ་ཆེཆེན། པར་ངོས་གཙོ་འགན་པ།ཀུན་དགའ་བསམ་གཏན།ཁ་པར།15183621818རྩོམ་སྒྲིག་པ།སྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།ཡིག་སྒྲོམ།2714574645@qq.com 2025ལོའི་ཟླ་བ11པའི་ཚེས5ཉིན།

（ པར་ངོས་དང་པོར་མཐུད།）ཞབས་ཞུ་ཉོ་
ཚོང་འཕེལ་རྒྱས་ཤུགས་ཆེན་གཏོང་བ་དང་།
ཞབས་ཞུ་ཕྱིར་གཏོང་བྱེད་པར་བསྔགས་སྐུལ།
རྒྱལ་མཚམས་བརྒལ་བའི་ཞབས་ཞུ་ཉོ་ཚོང་གི་
བཀག་རྒྱའི་གསལ་ཐོའི་དོ་དམ་ལམ་ལུགས་འཐུས་
ཚང་དུ་གཏོང་བ་བཅས་བྱས་ཏེ།ཞབས་ཞུ་ཉོ་ཚོང་
ཚད་ལྡན་ཅན་གྱི་ཆུ་ཚད་མཐོ་རུ་གཏོང་དགོས།
གྲངས་ཀའི་ཉོ་ཚོང་གསར་གཏོད་དང་འཕེལ་རྒྱས་
བཏང་སྟེ་གྲངས་ཀའི་ཁྱབ་ཁོངས་གོ་རིམ་ལྡན་པར་
སྒོ་འབྱེད་རྒྱ་སྐྱེད་གཏོང་དགོས།ཉོ་ཚོང་ལ་སྐུལ་
སྤེལ་གཏོང་བའི་ལས་སྟེགས་བྱེད་ནུས་ཆེ་རུ་བཏང་
ནས་རྒྱལ་མཚམས་བརྒལ་བའི་གློག་རྡུལ་ཚོང་དོན་
སོགས་ལས་རྣམ་གསར་པ་དང་དཔེ་དབྱིབས་
གསར་པ་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་བར་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་
དགོས།ཕྱིར་གཏོང་བཀག་སྡོམ་དང་བདེ་འཇགས་
ཞིབ་བཤེར་ལམ་སྲོལ་འཐུས་ཚང་དུ་གཏོང་དགོས།
(23) ཕྱོགས་གཉིས་དངུལ་འཇོག་མཉམ་
ལས་ཀྱི་བར་མཐོངས་རྒྱ་སྐྱེད་གཏོང་དགོས།ཕྱི་
རྒྱལ་གྱི་མ་དངུལ་འགུག་པའི་དགེ་མཚན་གསར་པ་
གཏོད་པ་དང་།“ཞུགས་འཐུས་དང་གཉེར་
ཆོག”དོན་འཁྱོལ་ཡག་པོ་བྱེད་པ།ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་མ་
དངུལ་ཞུགས་འཐུས་ཀྱི་བཀག་རྒྱའི་གསལ་ཐོ་ཉུང་དུ་
གཏོང་བ་བཅས་བྱས་ཏེ།ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་མ་དངུལ་རྒྱལ་
ནང་དུ་ཡང་བསྐྱར་འཇོག་པར་སྐུལ་སྤེལ་གཏོང་
དགོས།ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་ཚོང་པས་མ་དངུལ་འཇོག་པའི་
ཞབས་ཞུའི་འགན་སྲུང་མ་ལག་ཆ་ཚང་དུ་གཏོང་བ་
དང་། རྒྱལ་དམངས་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་
དོན་འཁྱོལ།གཞི་གྲངས་ནུས་ཆེ་དང་།སྟབས་བདེ།
བདེ་འཇགས་བཅས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྒྱལ་མཚམས་བརྒལ་
ཏེ་འཁོར་རྒྱུག་ཐུབ་པར་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བ་བཅས་
བྱས་ཏེ།ཕྱི་གསལ་ནང་གསལ་དང་།བརྟན་བརླིང་།
སྔོན་དཔག་ཐུབ་པ་བཅས་ཀྱི་ལམ་ལུགས་ཁོར་ཡུག་
སྐྲུན་དགོས།ཕྱི་ཕྱོགས་ལ་མ་དངུལ་འཇོག་པར་དོ་
དམ་ནུས་ལྡན་བྱེད་པ་དང་།རྒྱལ་ཕྱིའི་ཕྱོགས་བསྡུས་
ཞབས་ཞུའི་མ་ལག་ཆ་ཚང་དུ་གཏོང་བ།ཉོ་ཚོང་
དངུལ་འཇོག་གཞི་གཅིག་ཅན་དུ་འགྱུར་བར་སྐུལ་
སྤེལ་གཏོང་བ་བཅས་བྱས་ཏེ།ཐོན་ལས་མུ་ཕྲེང་དང་
འདོན་སྤྲོད་མུ་ཕྲེང་ལུགས་མཐུན་དང་གོ་རིམ་ལྡན་
པའི་ངང་རྒྱལ་མཚམས་བརྒལ་བའི་བཀོད་སྒྲིག་བྱ་
རྒྱུར་ཁྲིད་སྟོན་བྱེད་དགོས།
(24) སྤུས་ཚད་མཐོ་བའི་སྒོ་ནས“རྒྱུད་
གཅིག་ལམ་གཅིག”མཉམ་སྐྲུན་བྱེད་དགོས།
མཉམ་སྐྲུན་རྒྱལ་ཁབ་དང་འཐབ་ཇུས་སྦྲེལ་མཐུད་
བྱེད་པར་ཤུགས་རྒྱག་པ་དང་།མཉམ་ལས་འཆར་
འགོད་ལ་གཅིག་འདོམས་ཀྱིས་དོ་དམ་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་
རུ་གཏོང་དགོས།རྨང་གཞིའི་སྒྲིག་བཀོད་ཀྱི
“མཁྲེགས་པའི་སྦྲེལ་མཐུད”དང་།སྒྲིག་སྲོལ་ཚད་
གཞིའི“མཉེན་པའི་སྦྲེལ་མཐུད”དང་།མཉམ་སྐྲུན་
རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མི་དམངས་དང“སེམས་པ་སྦྲེལ་
མཐུད”བཅས་ཟབ་སྤེལ་བྱེད་པ་དང་།ལངས་
གཟུགས་ཀྱི་གཅིག་ལ་གཅིག་སྦྲེལ་གྱི་དྲ་རྒྱའི་བཀོད་པ་
འཐུས་ཚང་དུ་གཏོང་བ་དང་།མཚོན་རྟགས་རང་
བཞིན་གྱི་ལས་གྲྭ་གནད་ཆེན་དང“ཆུང་ཞིང་མཛེས་
པའི”དམངས་འཚོའི་ལས་གཞི་འཛུགས་སྐྲུན་ལ་
གཅིག་འདོམས་ཀྱིས་སྐུལ་འདེད་གཏོང་དགོས།ཀྲུང་
གོ་དང་ཡོ་རོབ（ཨེ་ཤེ་ཡ）བར་གྱི་རེས་སྐྱོད་མེ་
འཁོར་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་ཆུ་ཚད་མཐོ་རུ་གཏོང་དགོས།
ནུབ་རྒྱུད་ཀྱི་སྐམ་མཚོའི་རྒྱུ་ལམ་གསར་པ་གང་
མགྱོགས་འཛུགས་སྐྲུན་བྱེད་དགོས།ཉོ་ཚོང་དང་།
དངུལ་འཇོགཐོན་ལས།མི་ཆོས་བཅས་ཀྱི་དངོས་
གཉེར་མཉམ་ལས་ཟབ་སྤེལ་བྱེད་པ་དང་།ལྗང་
མདོག་འཕེལ་རྒྱས་དང་།མིས་བཟོས་རིག་ནུས།
གྲངས་ཀའི་དཔལ་འབྱོར།འཕྲོད་བསྟེན་བདེ་ཐང་།
ཡུལ་སྐོར།ཞིང་ལས་སོགས་ཁྱབ་ཁོངས་ཀྱི་མཉམ་
ལས་བར་མཐོངས་གསར་པ་རྒྱ་སྐྱེད་གཏོང་དགོས།
སྣ་མང་ཅན་དང་། རྒྱུན་མཐུད་ཐུབ་པ། ཉེན་ཁ་
ཚོད་འཛིན་ཐུབ་པ་བཅས་ཀྱི་དངུལ་འཇོག་དངུལ་
སྡུད་མ་ལག་འཐུས་ཚང་དུ་གཏོང་དགོས།རྒྱལ་ཕྱིའི་
ཁེ་ཕན་སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་པར་ཤུགས་རྒྱག་དགོས།
བརྒྱད། ཞིང་ལས་དང་གྲོང་གསེབ་དེང་
རབས་ཅན་མགྱོགས་སུ་བཏང་ནས་གྲོང་གསེབ་
ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་དར་རྒྱས་ཡོང་བར་སྐུལ་

འདེད་ཏན་ཏིག་གཏོང་དགོས།
ཞིང་ལས་དང་གྲོང་གསེབ་དེང་རབས་ཅན་ནི་
ཀྲུང་གོའི་ལུགས་ཀྱི་དེང་རབས་ཅན་གྱི་ཁྱོན་ཡོངས་
དང་རྒྱུ་སྤུས་ལ་འབྲེལ་བ་ཡོད།“ཞིང་གསུམ”གནད་
དོན་ཐག་གཅོད་ཡག་པོ་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཏང་ཡོངས་ཀྱི་ལས་
ཀའི་གལ་ཆེན་ནང་གི་འགངས་ཆེན་དུ་འཛིན་རྒྱུ་རྒྱུན་
འཁྱོངས་བྱས་ཏེ།གྲོང་ཁྱེར་དང་གྲོང་གསེབ་མཉམ་
འདྲེས་འཕེལ་རྒྱས་ཡོང་བར་སྐུལ་སྤེལ་གཏོང་བ་དང་།
དབུལ་བྲལ་འགག་སྒྲོལ་གྱི་གྲུབ་འབྲས་རྒྱུན་མཐུད་
ངང་སྲ་བརྟན་དང་རྒྱ་སྐྱེད་གཏོང་བ།གྲོང་གསེབ་ལ་
གཞི་རྩའི་ཆ་ནས་དེང་རབས་འཚོ་བའི་ཆ་རྐྱེན་
འཛོམས་པར་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བ་བཅས་བྱས་ཏེ།
ཞིང་ལས་རྒྱལ་ཁབ་སྟོབས་ལྡན་གང་མགྱོགས་
འཛུགས་སྐྲུན་བྱེད་དགོས།
(25) ཞིང་ལས་ཀྱི་ཕྱོགས་བསྡུས་ཐོན་
སྐྱེད་ནུས་པ་དང་སྤུས་ཚད་ཀྱི་ཕན་འབྲས་ཆེ་རུ་
གཏོང་དགོས།ཐོན་འབོར་ཐོན་ནུས་དང་།ཐོན་
སྐྱེད་སྐྱེ་ཁམས།ཐོན་འཕར་འབབ་འཕར་བཅས་
མཉམ་དུ་དམ་འཛིན་བྱ་རྒྱུ་རྒྱུན་འཁྱོངས་བྱས་ཏེ།
ཚན་རྩལ་ཞིང་ལས་དང་།ལྗང་མདོག་ཞིང་ལས།
སྤུས་ཚད་ཞིང་ལས།སྤུས་རྟགས་ཞིང་ལས་བཅས་
གཅིག་འདོམས་ཀྱིས་འཕེལ་རྒྱས་བཏང་སྟེ།ཞིང་
ལས་དེ་དེང་རབས་ཅན་གྱི་ཐོན་ལས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཏུ་
སྐྲུན་དགོས།རེབ་གསར་པའི་འབྲུ་རིགས་རྒྱ་མ་དུང་
ཕྱུར་སྟོང་ཕྲག་ཐོན་ནུས་མཐོར་འདེགས་བྱེད་སྒོ་ལག་
བསྟར་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་རུ་བཏང་ནས་འབྲུ་རིགས་
སོགས་ཞིང་ལས་ཐོན་རྫས་གལ་ཆེན་འདོན་སྤྲོད་
འགན་སྲུང་བྱེད་ནུས་ཆེ་རུ་གཏོང་དགོས།རྨོ་ཞིང་གི་
དམར་ཐིག་དམ་སྲུང་དང་།བཟུང་གསབ་དོ་མཉམ་
ཡོང་བར་དོ་དམ་ནན་པོ།ཞིང་སྤྱོད་ས་ཆའི་བཀོད་
པ་ལེགས་སྒྱུར་ཡོང་བར་གཅིག་གྱུར་འཆར་འགོད་
བཅས་བྱེད་དགོས།ཚད་གཞི་མཐོ་བའི་ཞིང་ཁ་
འཛུགས་སྐྲུན་བྱེད་པར་སྤུས་ཚད་མཐོ་བའི་སྒོ་ནས་
སྐུལ་འདེད་གཏོང་བ་དང་།ས་ནག་སྲུང་སྐྱོབ་དང་
ས་ཞིང་བ་ཚྭ་ཅན་ཕྱོགས་བསྡུས་ཀྱིས་བེད་སྤྱོད་བྱེད་
པར་ཤུགས་བརྒྱབ་སྟེ་རྨོ་ཞིང་གི་སྤུས་ཚད་མཐོར་
འདེགས་གཏོང་དགོས།སོན་ལས་དར་རྒྱས་གཏོང་
བའི་བྱ་སྤྱོད་ལག་བསྟར་གཏིང་ཟབ་བྱེད་པ་དང་།
རྩེར་སོན་རིག་ནུས་དང་རི་མ་ཐང་དུ་སྤྱོད་གོ་ཆོད་
པའི་ཞིང་འཕྲུལ་སྒྲིག་ཆས་ཞིབ་འཇུག་གསར་སྤེལ་
དང་བཀོལ་སྤྱོད་བྱེད་པར་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བ་དང་།
རྨོ་ཞིང་བཟང་པོ་དང་།ས་བོན་བཟང་པོ།འཕྲུལ་
ཆས་བཟང་པོ།ཐབས་ཤེས་བཟང་པོ་བཅས་གཅིག་
སྡུད་ཀྱིས་ཐོན་འཕར་ཡོང་བར་སྐུལ་སྤེལ་གཏོང་
དགོས།ཞིང་ལས་དང་།ནགས་ལས།ཕྱུགས་ལས།
ཉ་ལས་བཅས་མཉམ་སྤེལ་བྱ་རྒྱུ་རྒྱུན་འཁྱོངས་བྱེད་པ་
དང་། དེང་རབས་སྒྲིག་བཀོད་ཞིང་ལས་འཕེལ་རྒྱས་
བཏང་སྟེ།ཟས་རིགས་འདོན་སྤྲོད་མ་ལག་སྣ་མང་
ཅན་འཛུགས་དགོས།ནགས་འདབས་དཔལ་འབྱོར་
འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་བ་དང་ནགས་ཚལ་དང་རྩྭ་ཐང་
ཐོན་ལས་སྟོབས་ཆེར་གཏོང་དགོས།ས་ཞིང་འགན་
གཙང་ལེན་པའི་འབྲེལ་བ་གཏན་འཇགས་སུ་གཏོང་
བ་དང་། འགན་གཙང་ལེན་ཡུན་རེབ་གཉིས་པའི་
དུས་ཚད་ཐིམས་རྗེས་ཡང་བསྐྱར་ལོ་སུམ་ཅུའི་རིང་
ནར་འགྱངས་གཏོང་བའི་ཚོད་ལྟ་བྱེད་གནས་བརྟན་
པོའི་ངང་སྤེལ་དགོས།གཞི་ཁྱོན་འོས་འཚམ་ལྡན་
པའི་ཞིང་ལས་གཉེར་སྐྱོང་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་བ་དང་།
ཞིང་ལས་གཉེར་སྐྱོང་བྱེད་པོ་དཔེ་གསར་གོང་དུ་
འཕེལ་བའི་སྤུས་ཚད་མཐོ་རུ་གཏོང་བ།སྟབས་བདེ་
ནུས་ཆེའི་ཞིང་ལས་སྤྱི་ཚོགས་ཅན་གྱི་ཞབས་ཞུའི་མ་
ལག་འཐུས་ཚང་དུ་གཏོང་བ།ཞིང་དུད་ཆུང་བ་དང་
དེང་རབས་ཞིང་ལས་འཕེལ་རྒྱས་སྦྲེལ་མཐུད་དམ་
ཚགས་ཡོང་བར་སྐུལ་སྤེལ་གཏོང་བ་བཅས་བྱེད་
དགོས།
(26) གནས་འཕྲོད་ལས་འཚམ་མཛེས་
མཐུན་གསུམ་ལྡན་གྱི་གྲོང་གསེབ་འཛུགས་སྐྲུན་
བྱེད་པར་སྐུལ་འདེད་གཏོང་དགོས།“ཁྲི་སྟོང་
ལས་གྲྭའི”ཉམས་མྱོང་སློབ་སྦྱོང་དང་བེད་སྤྱོད་བྱེད་
པ་དང་། ཡུལ་བབ་དང་བསྟུན་ནས་གྲོང་གསེབ་
འཛུགས་སྐྲུན་ལག་བསྟར་ལམ་སྲོལ་འཐུས་ཚང་དུ་
གཏོང་བ།རིགས་དབྱེ་རིམ་ལྡན་དང་ཡུག་ཁུལ་ཅན་
གྱིས་གྲོང་གསེབ་དར་རྒྱས་ལ་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བ་

བཅས་བྱས་ཏེ།གྲོང་གསེབ་ཀྱི་རྨང་གཞིའི་སྒྲིག་
བཀོད་འཐུས་ཚང་ཡོང་ཚད་དང་།སྤྱི་པའི་ཞབས་ཞུ་
སྟབས་བདེ་ཡོང་ཚད།མི་སྡོད་ཁོར་ཡུག་སྐྱིད་སྣང་
ལྡན་ཚད་བཅས་རིམ་བཞིན་མཐོ་རུ་གཏོང་དགོས།
གྲོང་ཚོ་དང་གྲོང་རྡལ་གྱི་བཀོད་པ་གཅིག་འདོམས་
ཀྱིས་ལེགས་སྒྱུར་བྱས་ཏེ།རྫོང་ཁོངས་ཀྱི་རྨང་གཞིའི་
སྒྲིག་བཀོད་གཞི་གཅིག་ཅན་དུ་འཆར་འགོད་
འཛུགས་སྐྲུན་དོ་དམ་བདག་སྐྱོང་བཅས་བྱེད་པར་
སྐུལ་འདེད་གཏོང་དགོས།རྫོང་ཁོངས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་
མངའ་ཁོངས་བར་མཐོངས་བཅོས་སྐྱོང་ལ་མཐུན་
སྦྱོར་ངང་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བ་དང་།ཁོངས་ཡོངས་
ཀྱི་ས་ཞིང་ཕྱོགས་བསྡུས་བཅོས་སྒྲིག་བརྟན་པོའི་ངང་
སྤེལ་བ།གྲོང་གསེབ་ཀྱི་མི་སྡོད་ཁོར་ཡུག་རྒྱུན་མཐུད་
ངང་བཅོས་སྒྲིག་དང་མཐོར་འདེགས་གཏོང་བ།
ལྕགས་གཟེར་འདེབས་པའི་སྙིང་སྟོབས་ལ་བརྟེན་
ནས་གྲོང་གསེབ་ཀྱི་གསང་སྤྱོད་སྒྱུར་བཀོད་དང་གད་
སྙིགས་ཀྱིས་གྲོང་ཚོ་བསྐོར་བ་སོགས་ཀྱི་གནད་དོན་
ཐག་གཅོད་ཡག་པོ་བྱེད་པ།གྲོང་གསེབ་ཀྱི་དེང་
རབས་འཚོ་བའི་ཆ་རྐྱེན་གྱི་ཞན་ཆ་གང་མགྱོགས་
གསབ་པ་བཅས་བྱས་ཏེ།གྲོང་གསེབ་ཀྱི་སྤུས་ལེགས་
འཚོ་བའི་བར་མཐོངས་གསར་དུ་སྐྲུན་དགོས།རང་
རང་གི་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་པའི་རྫོང་ཁོངས་དཔལ་
འབྱོར་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་བ་དང་།ཞིང་ལས་ཀྱི་
བྱེད་ནུས་སྣ་མང་གསར་སྤེལ།གྲོང་གསེབ་ཀྱི་ཐོན་
ལས་དང་པོ་དང་།གཉིས་པ།གསུམ་པ་བཅས་
མཉམ་འདྲེས་གཏིང་ཟབ་ཡོང་བར་སྐུལ་འདེད་
གཏོང་བ།གྲོང་གསེབ་ཀྱི་ཁྱད་ལྡན་ཐོན་ལས་སྐྱེད་
སྲིང་དང་སྟོབས་ཆེར་གཏོང་བ།ཞིང་འབྲེལ་ཞིང་
ཁྲིད་ཀྱི་ལམ་སྲོལ་འཐུས་ཚང་དུ་གཏོང་བ་བཅས་
བྱས་ཏེ་ཞིང་པའི་ཡོང་འབབ་བརྟན་པོའི་ངང་
འཕར་བར་སྐུལ་སྤེལ་གཏོང་དགོས།
(27) ཞིང་དར་ཞིང་ཕན་ཞིང་ཕྱུག་གི་
སྲིད་ཇུས་ཕན་ནུས་ཆེ་རུ་གཏོང་དགོས།ནོར་
སྲིད་ཀྱིས་དམིགས་བསལ་གྱིས་སྔོན་ལ་འགན་སྲུང་
དང་། དངུལ་རྩ་གཙོ་གནད་དུ་ཕྱོགས་པ།སྤྱི་
ཚོགས་ཧུར་ཐག་གིས་ཞུགས་པ་བཅས་ཀྱི་སྣ་མང་
གཏོང་འཇོག་རྣམ་པ་ཆ་ཚང་དུ་བཏང་ནས་གྲོང་
གསེབ་དར་རྒྱས་ལ་མ་དངུལ་གཏོང་འཇོག་བྱེད་
ཤུགས་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་ཆེ་རུ་གཏོང་བའི་འགན་
ལེན་ཏན་ཏིག་བྱེད་དགོས།ཞིང་པའི་ཞིང་གཉེར་
འབྲུ་འདེབས་ཀྱི་བརྩོན་སེམས་སྲུང་སྐྱོབ་དང་སྐུལ་
སློང་བྱས་ཏེ།རིན་གོང་དང་།ཁ་གསབ།འགན་
བཅོལ་སོགས་སྲིད་ཇུས་ཐད་ཀྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་
མཐུན་སྦྱོར་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་དགོས།འབྲུ་
རིགས་ཐོན་ཁུལ་གཙོ་བོའི་ཁེ་ཕན་ཁ་གསབ་བྱེད་
ཤུགས་ཆེ་རུ་བཏང་ནས་འབྲུ་རིགས་ཐོན་ཚོང་ཁུལ་
གྱི་ཞིང་ཆེན་བར་འཕྲེད་ཕྱོགས་ཁེ་ཕན་ཁ་གསབ་
ལག་བསྟར་བྱེད་དགོས།འབྲུ་རིགས་ཚུར་ཉོ་ཕར་
འཚོང་དང་གསོག་འཇོག་དོ་དམ་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་རུ་
གཏོང་དགོས།ཞིང་ལས་ཐོན་རྫས་ནང་འདྲེན་སྣ་
མང་ཅན་དུ་འགྱུར་བར་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བ་དང་།
ཉོ་ཚོང་དང་ཐོན་སྐྱེད་ཕན་ཚུན་མཐུན་སྦྱོར་ཡོང་
བར་སྐུལ་སྤེལ་གཏོང་དགོས།གྲོང་ཁྱེར་དང་གྲོང་
གསེབ་ཀྱི་བདག་རྐྱེན་ཕྱོགས་གཉིས་འཁོར་རྒྱུག་
བྱེད་པར་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བ་དང་།རིགས་ཁག་
གི་ཤེས་ལྡན་མི་སྣས་གྲོང་གསེབ་ཏུ་ཞབས་ཞུ་དང་
ལས་གཏོད་ལས་ཞུགས་བྱེད་པར་བསྔགས་སྐུལ་
བྱེད་དགོས།གྲོང་གསེབ་ཀྱི་ཐུན་མོང་གཉེར་སྐྱོང་
རང་བཞིན་གྱི་འཛུགས་སྐྲུན་ལ་མཁོ་བའི་ས་ཆ་གྲོན་
ཆུང་དང་ལེགས་བསྡུས་ཞིབ་གཉེར་ངང་བེད་སྤྱོད་
དང་། བེད་མེད་དུ་བསྐྱུར་བའི་ས་ཞིང་དང་ཁང་པ་
ཁྲིམས་ལྟར་འཁྲུག་གཏོང་དང་བེད་སྤྱོད་ཡག་པོ་
བྱེད་པ།གྲོང་གསེབ་འཕེལ་རྒྱས་ལ་མཁོ་བའི་ས་ཆ་
རིགས་དབྱེ་འགན་སྲུང་བཅས་བྱེད་དགོས།གྲོང་
གསེབ་ཀྱི་ཐུན་མོང་དཔལ་འབྱོར་དཔེ་གསར་གོང་
དུ་སྤེལ་བར་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་དགོས།དབུལ་ལོག་
དབུལ་འགྱུར་རྒྱུན་རྣམ་ཅན་དུ་བཀག་འགོག་བྱེད་
པའི་ལམ་སྲོལ་གཅིག་འདོམས་ཀྱིས་འཛུགས་པ་
དང་། དབུལ་སྐྱོར་གནད་འཁེལ་ཡོང་བ་རྒྱུན་
འཁྱོངས།མཐའ་སྐྱོར་རྣམ་པའི་འགན་སྲུང་འཐུས་
ཚང་དུ་གཏོང་བ།གསར་སྤེལ་རྣམ་པའི་རོགས་
སྐྱོར་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་བ།ནང་སྐྱེས་སྒུལ་

ཤུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་བ།དར་རྒྱས་ཞན་པའི་ས་ཁུལ་
ལ་རིགས་དང་རིམ་པ་བཀར་ནས་རོགས་སྐྱོར་བྱེད་
པ། གྲོང་གསེབ་དར་རྒྱས་གཏོང་བའི་གཙོ་གནད་
རོགས་སྐྱོར་རྫོང་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་པའི་སྲིད་ཇུས་ཆ་
ཚང་དུ་གཏོང་བ་བཅས་བྱས་ཏེ་གཞི་ཁྱོན་རང་
བཞིན་གྱི་དབུལ་ལོག་དབུལ་འགྱུར་མི་འབྱུང་བའི་
འགན་ལེན་ཏན་ཏིག་བྱེད་དགོས།
དགུ། ས་ཁོངས་དཔལ་འབྱོར་གྱི་
བཀོད་པ་ལེགས་སྒྱུར་བྱས་ནས་ས་ཁོངས་
མཐུན་སྦྱོར་ངང་འཕེལ་རྒྱས་ཡོང་བར་སྐུལ་
སྤེལ་གཏོང་དགོས།
ས་ཁོངས་མཐུན་སྦྱོར་ངང་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་
རྒྱུ་ནི་ཀྲུང་གོའི་ལུགས་ཀྱི་དེང་རབས་ཅན་གྱི་ནང་
གནས་བླང་བྱ་ཡིན།ས་ཁོངས་མཐུན་སྦྱོར་ངང་
འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་བའི་འཐབ་ཇུས་དང་།ས་ཁོངས་
ཀྱི་གནད་ཆེན་འཐབ་ཇུས།གཙོ་ནུས་ཐོན་ཁུལ་གྱི་
འཐབ་ཇུས། གྲོང་ཁྱེར་དང་གྲོང་རྡལ་ཅན་དཔེ་
གསར་གྱི་འཐབ་ཇུས་བཅས་སྣོལ་བརྩེགས་ཀྱི་ཕན་
ནུས་འདོན་སྤེལ་བྱེད་པ་དང་།ཐོན་སྐྱེད་ནུས་ཤུགས་
གནད་ཆེན་གྱི་བཀོད་པ་ལེགས་སྒྱུར་བྱེད་པ།གཙོ་
གནད་ས་ཁོངས་ཀྱི་འཕར་སྣེའི་ནུས་པ་འདོན་པ་
བཅས་བྱས་ཏེ།དགེ་མཚན་གསབ་རེས་དང་སྤུས་
ཚད་མཐོ་བའི་འཕེལ་རྒྱས་འགྲོ་བའི་ས་ཁོངས་དཔལ་
འབྱོར་གྱི་བཀོད་པ་དང་རྒྱལ་ཁབ་མངའ་ཁོངས་བར་
མཐོངས་གི་མ་ལག་འཛུགས་དགོས།
(28) ས་ཁོངས་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་མཐུན་
སྦྱོར་རང་བཞིན་ཆེ་རུ་གཏོང་དགོས།ནུབ་རྒྱུད་
གསར་སྤེལ་ཆེན་པོར་རྣམ་པ་གསར་པ་ཆགས་པ་
དང་། བྱང་ཤར་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་དར་རྒྱས་གཏོང་
བར་ཐོད་བརྒལ་གསར་པ་ཡོང་བ།དབུས་རྒྱུད་ས་
ཁུལ་དར་རྒྱས་མགྱོགས་པོ་ཡོང་བ།ཤར་རྒྱུད་ས་ཁུལ་
གྱིས་དེང་རབས་ཅན་སྐུལ་འདེད་གང་མགྱོགས་
གཏོང་བ་བཅས་ལ་སྐུལ་འདེད་ཏན་ཏིག་བཏང་ནས།
ཤར་དབུས་ནུབ་གསུམ་དང་ལྷོ་བྱང་ཕྱོགས་གཉིས་
མཐུན་སྦྱོར་ངང་འཕེལ་རྒྱས་ཡོང་བར་སྐུལ་སྤེལ་
གཏོང་དགོས།པེ་ཅིན་དང་།ཐེན་ཅིན།ཧོ་པེ་
གསུམ་དང་། འབྲི་ཆུའི་ཟུར་གསུམ་གླིང་།གཡོད་
ཀང་ཨའོ་ཁུག་ཆེན་ཁུལ་བཅས་སྤུས་ཚད་མཐོ་བའི་
འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་སྒུལ་ཤུགས་འབྱུང་ཁུངས་ནུས་པ་སྲ་
བརྟན་དང་མཐོར་འདེགས་གཏོང་དགོས།འབྲི་ཆུའི་
དཔལ་འབྱོར་རྒྱུད་འཕེལ་རྒྱས་དང་།རྨ་ཆུའི་འབབ་
རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱེ་ཁམས་སྲུང་སྐྱོབ་དང་སྤུས་ཚད་མཐོ་བའི་
འཕེལ་རྒྱས་ལ་རྒྱུན་མཐུད་ངང་སྐུལ་འདེད་གཏོང་
དགོས།ཞུང་ཨན་ཁུལ་གསར་དེང་རབས་ཅན་གྱི་
གྲོང་ཁྱེར་དུ་འཛུགས་སྐྲུན་བྱེད་པར་ཚད་གཞི་མཐོ་བ་
དང་སྤུས་ཚད་མཐོ་བའི་སྒོ་ནས་སྐུལ་འདེད་གཏོང་
བ་དང་། ཁྲེང་ཏུའུ་དང་ཁྲུང་ཆིང་ས་ཁུལ་གྱི་གྲོང་
ཁྱེར་གཉིས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་ཁུལ་འཕེལ་རྒྱས་ནུས་
རིམ་མཐོར་འདེགས་གཏོང་དགོས།ས་གནས་ཁག་
གིས་བལྟོས་བཅས་ཀྱི་དགེ་མཚན་འདོན་སྤེལ་དང་
སོ་སོའི་ཁྱད་ཆོས་མངོན་པར་བསྔགས་སྐུལ་བྱེད་པ་
དང་། དཔལ་འབྱོར་ཞིང་ཆེན་ཆེ་གྲས་ཀྱིས་འགན་
གཙོ་བོ་འཁུར་བར་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱས་ཏེ།ཀྲུང་གོའི་
ལུགས་ཀྱི་དེང་རབས་ཅན་ལ་སྐུལ་འདེད་གཏོང་
བའི་ཁྲོད་མདུན་གྲལ་དུ་སྐྱོད་པ་དང་མིག་དཔེ་སྟོན་
དགོས།ཁྱད་ཡོད་ཅན་གྱི་སྲིད་ཇུས་ཀྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་
བྱེད་ཤུགས་ཆེ་རུ་བཏང་ནས་གསར་བརྗེའི་གནས་
རྙིང་ཁུལ་དང་།མི་རིགས་ས་ཁུལ།མཐའ་
མཚམས་ས་ཁུལ་སོགས་དར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་ཡོང་
བར་སྐུལ་སྤེལ་གཏོང་དགོས།
(29) ས་ཁོངས་མཉམ་འགུལ་འཕེལ་རྒྱས་
ཡོང་བར་སྐུལ་སྤེལ་གཏོང་དགོས།ས་ཁོངས་ལས་
བརྒལ་བ་དང་འབབ་རྒྱུད་ལས་བརྒལ་བའི་རྒྱུ་ལམ་
ཆེན་པོ་འཛུགས་སྐྲུན་བྱེད་པར་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བ་
དང་། ས་ཁོངས་ཀྱི་རྨང་གཞིའི་སྒྲིག་བཀོད་གཅིག་ལ་
གཅིག་སྦྲེལ་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་དགོས།གཙོ་
གནད་གྲོང་ཁྱེར་ཁྱུ་ཚོགས་མཐུན་སྦྱོར་མཉམ་འགུལ་
ངང་འཕེལ་རྒྱས་ཡོང་བར་ཤུགས་རྒྱག་པ་དང་།ས་
ཁོངས་ཀྱི་གསར་གཏོད་མུ་ཕྲེང་དང་ཐོན་ལས་མུ་ཕྲེང་
ནུས་ཆེ་མཉམ་སྒྲུབ་ཡོང་བར་སྐུལ་སྤེལ་གཏོང་དགོས།
འབྲི་ཆུའི་བར་རྒྱུད་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་ཁྱུ་ཚོགས་སོགས་
འཕེལ་རྒྱས་མགྱོགས་མྱུར་ཡོང་བར་སྐུལ་འདེད་

གཏོང་བ་དང་།ས་ཁོངས་རང་བཞིན་གྱི་ལྟེ་བའི་
གྲོང་ཁྱེར་འགའ་ཤས་སྐྱེད་སྲིང་དང་འཕེལ་རྒྱས་
གཏོང་བ།ས་ཁོངས་བརྒལ་བའི་སྦྲེལ་མཐུད་ཅན་ས་
ཁུལ་གྱི་འདེགས་སྐྱོར་སྐུལ་ཁྲིད་ནུས་པ་སྔར་ལས་
ལེགས་པ་འདོན་དགོས།སྲིད་འཛིན་ཁུལ་བརྒལ་
བའི་མཉམ་ལས་གཏིང་ཟབ་ཏུ་སྤེལ་བ་དང་།ས་
ཁོངས་བར་གྱི་འཆར་འགོད་གཅིག་འདོམས་དང་།
ཐོན་ལས་མཉམ་སྒྲུབ།ཁེ་ཕན་མཉམ་སྤྱོད་སོགས་ཀྱི་
ལམ་སྲོལ་ཆ་ཚང་དུ་གཏོང་བ་དང་།འབབ་རྒྱུད་
དཔལ་འབྱོར་སོགས་ཀྱི་དཔེ་དབྱིབས་རྒྱ་སྐྱེད་གཏོང་
དགོས།
(30) རྒྱལ་ཁབ་མངའ་ཁོངས་བར་
མཐོངས་ཀྱི་འཕེལ་རྒྱས་རྣམ་པ་ལེགས་སྒྱུར་བྱེད་
དགོས།གཙོ་ནུས་ཐོན་ཁུལ་གྱི་འཐབ་ཇུས་ལག་
བསྟར་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་བ་དང་།གྲོང་ཁྱེར་
ཅན་གྱི་ས་ཁུལ་དང་།ཞིང་ལས་ཐོན་རྫས་ཐོན་ཁུལ་
གཙོ་བོ།གཙོ་གནད་སྐྱེ་ཁམས་བྱེད་ནུས་ཁུལ་བཅས་
ཀྱི་རྣམ་པ་སྤྱིའི་ཆ་ནས་བརྟན་པོ་ཡོང་བ་མཐའ་
འཁྱོངས་དང་།དམིགས་བསལ་བྱེད་ནུས་ཁུལ་
གཏན་འཁེལ་ཞིབ་ཕྲ་བྱེད་པ།རྒྱབ་སྐྱོར་སྲིད་ཇུས་
དང་དཔྱད་ཞིབ་གདེང་འཇོག་ལམ་སྲོལ་འཐུས་ཚང་
དུ་གཏོང་བ་བཅས་བྱེད་དགོས།འཐབ་ཇུས་རང་
བཞིན་གྱི་ཐོན་ལས་དང་ནུས་ཁུངས་ཐོན་ཁུངས་རྟེན་
གཞི་སོགས་ཀྱི་བཀོད་པ་ལེགས་སྒྱུར་ལ་སྐུལ་འདེད་
གཏོང་དགོས།རྒྱལ་ཁབ་མངའ་ཁོངས་བར་མཐོངས་
འཆར་འགོད་མ་ལག་འཐུས་ཚང་དུ་གཏོང་བ་དང་།
ལེགས་སྒྱུར་རྨོ་ཞིང་དང་གཏན་ཆགས་ཀྱི་གཞི་རྩའི་ས་
ཞིང་།སྐྱེ་ཁམས་སྲུང་སྐྱོབ་ཀྱི་དམར་ཐིག།གྲོང་ཁྱེར་
དང་གྲོང་རྡལ་གྱི་གསར་སྤེལ་མཐའ་མཚམས་སོགས་
ཚོད་འཛིན་མཚམས་ཐིག་དོན་འཁྱོལ་བྱེད་པ།ཁུལ་
དབྱེ་རིགས་དབྱེའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ལྡན་ཅན་དང་ཞིབ་
ཚགས་ཅན་གྱི་སྤྱོད་སྒོ་རྩིས་སྤྲོད་དོ་དམ་ལག་བསྟར་
བཅས་བྱེད་དགོས།ཞིང་ཆེན་རིམ་པའི་སྲིད་གཞུང་
ལ་འཛུགས་སྐྲུན་ལ་མཁོ་བའི་ས་ཆ་གཅིག་གྱུར་འཆར་
འགོད་བྱ་རྒྱུའི་རང་བདག་དབང་ཆ་སྔར་ལས་ཆེན་པོ་
སྤྲོད་པ་དང་།འཛུགས་སྐྲུན་ལ་མཁོ་བའི་ས་ཆའི་སྤྱི་
འབོར་དེ་འཆར་འགོད་ཀྱི་དུས་བཅད་ལྟར་དོ་དམ་
ཚོད་འཛིན་བྱེད་པའི་དཔེ་དབྱིབས་འཚོལ་ཞིབ་དང་
ལག་ལེན་བྱེད་པ་དང་།བསགས་འབོར་དང་འཕར་
འབོར་གཅིག་འདོམས་བྱས་ཏེ་ཕྱོགས་བསྡུས་ཀྱིས་ས་
ཆ་འདོན་སྤྲོད་བྱེད་དགོས།
(31) མི་རྩ་བར་འཛིན་པའི་གྲོང་ཁྱེར་
དང་གྲོང་རྡལ་ཅན་དཔེ་གསར་ལ་སྐུལ་འདེད་
གཏིང་ཟབ་གཏོང་དགོས།ཚན་རིག་དང་མཐུན་
ཞིང་གོ་རིམ་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་ཞིང་ལས་སྤོ་སྒྱུར་མི་
འབོར་གྲོང་ཁྱེར་པར་སྒྱུར་བར་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བ་
དང་། རྒྱུན་སྡོད་གནས་ཡུལ་ནས་ཐེམ་ཐོ་འགོད་པ་
དང་གཞི་རྩའི་སྤྱི་པའི་ཞབས་ཞུ་འདོན་སྤྲོད་བྱེད་པའི་
ལམ་ལུགས་ཁྱབ་སྤེལ་གཏོང་དགོས།ཚད་བརྒལ་
གྲོང་ཁྱེར་དང་གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོའི་བཅོས་སྐྱོང་དེང་
རབས་ཅན་དུ་འགྱུར་བར་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བ་དང་།
གྲོང་ཁྱེར་ཁྱུ་ཚོགས་གཞི་གཅིག་ཅན་དང་གྲོང་ཁྱེར་
ཆེན་པོའི་མུ་ཁྱུད་གྲོང་ཁྱེར་གཅིག་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་
གོམ་སྟབས་མགྱོགས་སུ་གཏོང་བ།གྲོང་ཁྱེར་གྱི་གཞི་
ཁྱོན་གྲུབ་ཚུལ་ལེགས་སྒྱུར་བྱེད་པ།གྲོང་ཁྱེར་ཆེ་
འབྲིང་ཆུང་གསུམ་དང་གྲོང་ཁྱེར་དང་གྲོང་རྡལ་ཆུང་
གྲས་མཐུན་སྦྱོར་ངང་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་བ་དང་ཞིབ་
གཉེར་ལེགས་བསྡུས་བཀོད་པར་སྐུལ་སྤེལ་གཏོང་བ་
བཅས་བྱེད་དགོས།རྫོང་མཁར་གཞི་རྟེན་གལ་ཆེན་
དུ་བྱེད་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དང་གྲོང་རྡལ་ཅན་འཛུགས་
སྐྲུན་ལ་རིགས་དབྱེ་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བ་དང་།ཐོན་
ལས་ཀྱི་འདེགས་སྐྱོར་ནུས་པ་དང་སྤྱི་པའི་ཞབས་ཞུའི་
ཆུ་ཚད་མཐོར་འདེགས་གཏོང་དགོས།གྲོང་ཁྱེར་
རང་མཚན་ཅན་དུ་འཕེལ་རྒྱས་འགྲོ་བ་རྒྱུན་འཁྱོངས་
དང་། གྲོང་ཁྱེར་གསར་སྒྱུར་ལག་བསྟར་ཤུགས་ཆེན་
བྱས་ཏེ།གསར་གཏོད་དང་།གནས་འཕྲོད།
མཛེས་སྡུགལྡེམ་གཤིས།ཤེས་དཔལ།རིག་ལྡན་
བཅས་ཀྱི་དེང་རབས་ཅན་གྱི་མི་དམངས་གྲོང་ཁྱེར་
འཛུགས་སྐྲུན་བྱེད་དགོས།མཐའ་མཚམས་ཀྱི་གྲོང་
ཁྱེར་དང་གྲོང་རྡལ་འཛུགས་སྐྲུན་ལ་སྐུལ་འདེད་ཏན་
ཏིག་གཏོང་དགོས།
(པར་ངོས་བཞི་པར་གཟིགས།)

རྒྱལ་དམངས་དཔལ་འབྱོར་དང་སྤྱི་ཚོགས་གོང་དུ་སྤེལ་བའི་ལོ་ལྔ་ཚན་བཅོ་ལྔ་པའི་འཆར་འགོད་གཏན་འབེབས་བྱ་རྒྱུའི་སྐོར་གྱི་ཀྲུང་གུང་ཀྲུང་དབྱང་གི་གྲོས་གཞི།（བར་ཆ）